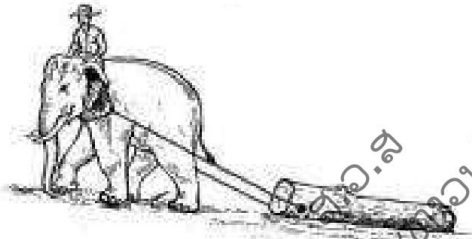

ບົດທີ 7

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງສັດ

ຫັດອ່ານ

ໂລກທີ່ເຮົາອາໄສຢູ່ນີ້ປະກອບດ້ວຍສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຫຼາຍຢ່າງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຄົນ, ສັດ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ. ສັດມີຫຼາຍຊະນິດທີ່ມີຄຸນປະໂຫຍດ ແລະ ມີໂທດຕໍ່ຄົນເຮົາ.

ສັດຈຳນວນໜຶ່ງຄົນລ້ຽງໄວ້ເພື່ອໃຊ້ແຮງງານເຊັ່ນ: ຄວາຍໃຊ້ແກ່ໄຖ ແລະ ຄາດ, ງົວ ໃຊ້ແກ່ລີ້ ແລະ ກວຽນ, ມ້າ ແລະ ລີ້ໃຊ້ຕ່າງສິ່ງຂອງໄປບ່ອນທຸລະກັນດານ, ຊ້າງໃຊ້ໄວ້ລາກ ໄມ້ຈາກເທິງພູລົງມາຫາບ່ອນຮາບພຽງ. ສ່ວນສັດອີກຈຳນວນໜຶ່ງລ້ຽງໄວ້ເປັນອາຫານ ເຊັ່ນ: ໝູ, ແບ້, ເປັດ, ໄກ່ ແລະ ອື່ນໆ. ຄຸນປະໂຫຍດຈາກສັດເຫຼົ່ານີ້ ນອກຈາກໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ກິນເປັນອາຫານແລ້ວສ່ວນທີ່ເຮົາບໍ່ກິນຍັງສາມາດນຳມາປະດິດເປັນເຄື່ອງໃຊ້ໃນຊີວິດ ປະຈຳວັນໄດ້ອີກເຊັ່ນ: ໜັງງົວ, ໜັງຄວາຍ ເອົາມາເຮັດເກີບ, ສາຍແອວ ແລະ ກະເປົາ; ໄຂມັນຂອງງົວຄວາຍເອົາໄປເປັນສ່ວນປະກອບໃນການເຮັດສະບູ ແລະ ທຽນໄຂ; ສຳລັບຂົນເປັດ ແລະ ຂົນໄກ່ເອົາໄປເຮັດຟອຍປັດຝຸ່ນເປັນຕົ້ນ.

ເວົ້າລວມແລ້ວ, ສັດມີຄຸນປະໂຫຍດຫຼາຍ ເຊິ່ງແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມປະເພດ ແລະ ຊະນິດຂອງສັດ. ຖ້າເຮົາລ້ຽງສັດເປັນອາຊີບກໍສາມາດລ້ຽງຄວບຄູ່ກັບການປູກຝັງໄດ້, ພວກມັນສາມາດຊ່ວຍຕັດແປງດິນໃຫ້ດີຂຶ້ນຕື່ມ ເພາະບໍລິເວນທີ່ເຮົາລ້ຽງງົວ, ຄວາຍ, ແບ້, ແກະ ຈະຕ້ອງມີຫຍ້າໄວ້ເປັນອາຫານແກ່ສັດ, ຫຍ້າຮັກສານ້ຳໄວ້ເຮັດໃຫ້ດິນຊຸ່ມຢູ່ສະເໝີ. ມູນຂອງສັດກໍຍັງເປັນຝຸ່ນທີ່ມີຄຸນະພາບໃຫ້ແກ່ພືດຝັນຕ່າງໆ ອີກດ້ວຍສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນລ້ວນແຕ່ ແມ່ນຄຸນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກສັດເຫຼົ່ານັ້ນ.

ຖ້າເຮົາລ້ຽງໝາ, ແມວ ກໍຄວນໝັ່ນເອົາມັນໄປກວດ ແລະ ສັກຢາປ້ອງກັນພິດວໍ້. ຊັ້ນສັດທີ່ເຮົາກິນ ບາງຄັ້ງກໍຍັງມີໂທດເຊັ່ນ: ໝູທີ່ເປັນພະຍາດລໍຊໍ, ງົວຄວາຍທີ່ເປັນສານ ເມື່ອເຮົາປຸງແຕ່ງແບບສຸກຮາດເຊັ່ນ: ຊັ້ນນ້ຳຕົກ, ຊັ້ນສົ້ມ, ລາບດິບ ແລະ ອື່ນໆ ພະຍາດດັ່ງກ່າວຈະເຂົ້າໄປຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ ພາໃຫ້ມີອາການວິນວຽນ, ເຈັບທ້ອງ, ຂຸ້ນທ້ອງ, ມີແມ່ທ້ອງ, ປວດເມື່ອຍຕາມຕົນຕົວ, ໜ້າຕາບວມ ແລະ ອາດເປັນອັນຕະລາຍເຖິງຊີວິດໄດ້.

ອະທິບາຍສັບ

ທຸລະກັນດານ	:	ຫຍ້າງຢາກ, ອັນຕະລາຍ.
ພະຍາດລໍຊໍ	:	ຊື່ຂອງພະຍາດຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ມີຢູ່ໃນຊັ້ນໝູ.
ອາການ	:	ຄວາມເປັນໄປ, ປາກົດການ.
ສຸກຮາດ	:	ສຸກໆ ດິບໆ, ສຸກແດ່ດິບແດ່.
ມູນສັດ	:	ອີ່ສັດ
ສານ	:	ພະຍາດທີ່ເປັນກ້ອນ ຫຼື ເມັດຢູ່ໃນຊີ້ສັດ.

ສ.ວ.ສ
ສະຫງວນລິຂະສິດ

ຄໍາຖາມ

1. ສັດແຕ່ລະປະເພດມີຄຸນປະໂຫຍດແນວໃດແດ່?
2. ເຄື່ອງໃຊ້ທີ່ເຮັດຈາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງສັດມີຫຍັງແດ່?
3. ເຮົາຄວນເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ສັດລ້ຽງແນວໃດ?

ຫັດແຕ່ງ

ໂຄງຮ່າງບົດຜັນລະນາສັດ.

ກ. ເປີດເລື່ອງ

ແນະນຳກ່ຽວກັບສັດທີ່ຈະຜັນລະນາ: ມັນຢູ່ໃສ? ຕົນໂຕຂອງມັນເປັນແນວໃດ?

ຂ. ເດີນເລື່ອງ

- ພັນລະນາ ໂດຍທົ່ວໄປ: ສັດໂຕນີ້ໃຫຍ່ ຫຼື ນ້ອຍແນວໃດ? ມີລັກສະນະພິເສດ ເຊິ່ງແຕກຕ່າງ ຈາກສັດໂຕອື່ນໆ ທີ່ແມ່ນປະເພດດຽວກັນກັບມັນແນວໃດ?
- ອະໄວຍະວະຕ່າງໆ: ຫົວ, ຫາງ, ຂົນ, ຫູ, ຕາ, ເລົາຄີງ... ເປັນແນວໃດ?
- ນິດໃສໃຈຄໍ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ: ວາດຊົງ, ທ່າທາງ, ການໄປມາ, ການນອນ, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການຫາກິນຂອງມັນ.

ຄ. ສະຫຼຸບ

- ປະໂຫຍດ ແລະ ໂທດຂອງສັດທີ່ມີຕໍ່ຄົນເຮົາ.
- ສະແດງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົນຕໍ່ສັດ.

ຂຽນຫວາຍ

ຈົ່ງຂຽນຫວາຍເລີ່ມແຕ່ ໂລກທີ່ເຮົາອາໄສຢູ່..... ຟອຍປັດຝຸ່ນເປັນຕົ້ນ.

ຄໍາຖາມ

1. ໄຂມັນສັດເພິ່ນໃຊ້ເຮັດຫຍັງແດ່?
2. ຂົນເປັດ ແລະ ຂົນໄກ່ ນອກຈາກໃຊ້ເຮັດຟອຍປັດຝຸ່ນແລ້ວ ຍັງເຮັດຫຍັງໄດ້ອີກ?
 - 1) ຈົ່ງເລົ່າເລື່ອງຄຸນປະໂຫຍດຂອງສັດຄືນ.
 - 2) ຈົ່ງຕອບຄໍາຖາມລຸ່ມນີ້:
 1. ພາກເປັດຫົວເລື່ອງຂອງບົດພັນລະນາສັດ ເວົ້າເຖິງຫຍັງແດ່?
 2. ພາກເດີນເລື່ອງຂອງບົດພັນລະນາສັດ ເວົ້າເຖິງຫຍັງແດ່?
 3. ພາກສະຫຼຸບເລື່ອງຂອງບົດພັນລະນາສັດ ເວົ້າເຖິງຫຍັງແດ່?